

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	3 семестр
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Новіченко Людмила Степанівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/novichenko-lyudmyla-stepanivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: LSNovichenko@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньо-професійної програми, зокрема «Мікроекономіка».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
			Денна форма навчання			
	4	120	28	30	64	Екзамен
Заочна форма						
	4	120	4	2	114	Екзамен

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна: «Економіка і фінанси підприємства» є обов'язковою компонентою навчального плану.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.</p> <p>Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення підприємства як суб'єкт господарювання та основних напрямів його діяльності, ознайомлення з методологічними та методичними засадами планування діяльності підприємства й визначення виробничої потужності, встановлення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання; набуття практичних навиків аналізу та планування діяльності</p>
------------------------	--

	<p>підприємства; опанування механізму формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства, оцінки ефективності господарської діяльності та пошуку шляхів її підвищення.</p> <p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
Професійні компетентності	<p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Економічні засади функціонування та виробничої діяльності підприємства</p> <p>Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці.</p> <p>Тема 2. Планування діяльності підприємства.</p> <p>Тема 3. Економічні характеристики продукції підприємства.</p> <p>Тема 4. Виробнича програма підприємства.</p> <p>Тема 5. Ресурсний потенціал підприємства.</p> <p>Тема 6. Трудові ресурси підприємства.</p> <p>Тема 7. Майнові ресурси (активи) підприємства.</p> <p>Тема 8. Фінансові ресурси підприємства.</p> <p>Змістовий модуль 2. Оцінка економічних результатів діяльності підприємства та забезпечення його економічної безпеки</p> <p>Тема 9. Витрати підприємства та порядок формування собівартості продукції.</p> <p>Тема 10. Доходи та цінова політика підприємства.</p> <p>Тема 11. Фінансові результати діяльності підприємства.</p> <p>Тема 12. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки.</p> <p>Тема 13. Трансформація та реструктуризація підприємств.</p> <p>Тема 14. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.</p>
Методи навчання	<p>У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесні (розповідь, пояснення, лекція, консультація); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, тестування, ситуаційні завдання); за характером логіки пізнання: (аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний); за рівнем самостійної розумової діяльності (проблемний, частково-пошуковий, дослідницький); за рівнем інноваційності (ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах).</p>
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	<p>Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузер.</p> <p>Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання</p>
Політики навчальної дисципліни	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної</p>

добročесності регламентуються: *Положенням про академічну добročесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСООА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.*

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСООА та Положення про академічну добročесність у НАСООА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної добročесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСООА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»

Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСООА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б., Голобородько А.Ю., Ромащенко О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 215 с.
2. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
3. Економіка підприємства / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін.; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.
4. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
5. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва, Л.О.Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
6. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 728 с.
7. Куцик В. І., Кузьма Х. В. Економіка підприємства: конспект лекцій. Львів : видавництво Львівського торговельно-економічного університету. 2022. 252 с.
8. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства: навчальний посібник. 3-те вид. перероб. К.: Каравела, 2022. 320 с.
9. Новіченко Л.С. Актуальні питання формування Звіту про управління підприємством. Економічний аналіз. 2018. № 4. С. 258-264. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2018_28%284%29_36
10. Новіченко Л.С. Аналіз показників рентабельності підприємства: теоретичні та прикладні аспекти. Вісник Хмельницького національного університету. 2021. № 5. Том. 2. С. 254-259. DOI: 10.31891/2307-5740-2021-298-5(2)-43.

11. Новіченко Л.С. Продуктивність праці: аналіз показників та резерви підвищення. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2022. № 3. С. 21-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2022_3_5

12. Новіченко Л.С. Платоспроможність суб'єкта господарювання: сутність, економічний аналіз та напрями підвищення. Наукові перспективи. 2022. № 3(21). С. 83-93. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-3\(21\)-83-93](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-3(21)-83-93).

13. Новіченко Л.С. Виробнича програма підприємства: зміст, фактори впливу та порядок формування. Збірник наукових праць «Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту». 2022. № 2. С. 55-61. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-3\(21\)-83-93](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-3(21)-83-93)

14. Шарко М.В., Мешкова-Кравченко Н.В., Радкевич О.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. 2024. 436 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

<i>За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.</i>		
<i>Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 50 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.</i>		
<i>Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.</i>		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 3 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 14 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 14 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 10 балів
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	Від 0 до 60
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння

			самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
Добре	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
Задовільно	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незадовільно	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.